

„Napadla mě během dneška, polo, polo, polováčka. Ta by stála za pokus, polováčka, poloklus.“

Autor: Jaroslav Štefec

Obrátil se na mě dnes jeden přítel s prosbou o vysvětlení termínu „hybridní válka“. Chtěl vědět, zda jde skutečně o termín poprvé použitý šéfem ruského generálního štábu Gerasimovem, případně do jaké míry a v jakých podobách má generál Gerasimov pravdu v tom, že tuto taktiku používají především USA ke snahám o změnu vlády v Rusku či jinde. Tady je odpověď.

Termín „hybridní válka“ je velmi oblíben českými politiky zejména malých a marginálních stran. Oblibu získal velmi rychle i mezi novináři, protože už sám pojem „hybridní“ je zajímavý a tajemný, čtenář se soustředí především na něj a neuvědomí si, že se vlastně stále hovoří o válce s mrtvými, zraněnými a zmrzačenými lidmi. Na rozdíl od v ČR zejména mainstreamovými médii oblíbeného tvrzení (uvedeného mj. i v české verzi **Wikipedie**) však primárně nepochází od šéfa ruského generálního štábu Gerasimova. Ten ve svém článku pouze vysvětlil jeho obsah ruskojazyčným čtenářům, poukázal na možné důsledky neakceptování hybridní války jako reálné vojensko-politické doktríny a upozornil, že je nutné tuto potenciální formu agrese přijmout jako realitu a bránit se jí všemi dostupnými prostředky.

Teorie hybridních válek byla ve skutečnosti vyvinuta v USA na základě bohatých zkušeností z kombinovaných operací tajných služeb, speciálních a pravidelných vojenských jednotek v Latinské Americe, na Středním východě, v Africe i v Evropě, získaných během 20. století. Objektivně vzato však nejde o nic nového – de facto hybridní způsob válčení prosazoval i proslulý vojenský teoretik 19. století Carl von Clausewitz a téměř 2500 let před ním čínský Mistr Sun-c’.

Konkrétně termíny „hybridní válka“ a „hybridní hrozba“ použil jako první **Frank G. Hoffman**, vysloužilý podplukovník americké námořní pěchoty a pracovník Potomackého institutu politických studií v roce 2007 v (dohledatelná a v knihovně Institutu dostupná) práci *The Rise of Hybrid War*. Hybridní válku definoval jako „kombinaci konvenčních, nepravidelných, teroristických a kriminálních metod a prostředků vedení boje za současného působení státních i nestátních aktérů“. Jeho práci pak další autoři (zejména v USA a Británii) dále rozvíjeli, a postupně ji přetvořili z nástroje přípravy nepřátelského prostředí pro nasazení speciálních a konvenčních vojenských jednotek v ucelený nástroj pro vedení válečných

operací bez použití vlastních armád.

Západ (nebudu uvádět pouze USA) metodu hybridních válek již uplatnil mnohokrát, např. v celé plejádě „revolucí“ během tzv. **Arabského jara**. V přímém přenosu jsme během několika měsíců, či dokonce dnů byli svědky skokové proměny území prosperujících států v dějiště občanské války, krvavých ozbrojených střetů, chaosu a humanitární katastrofy. Výsledný efekt v řadě z nich byl stejný, jako v případě masivní vojenské intervence – ekonomicky a sociálně rozvrácené země bez silné centrální vlády. Tento osud byl určen i Sýrii, o jeho aplikaci se „spojenci“ už více než pokoušejí v Afghánistánu (který je naopak nesourodý až příliš). Do tohoto stádia pomalu „zraje“ Ukrajina, o zemích bývalé východní Evropy, dnes „věrných spojenců“ v rámci NATO a EU ani nemluvě.

Hybridní válka, zpravidla probíhající bez jakéhokoliv vyhlášení, je mnohonásobně levnější, než válka vedená klasickými prostředky. **Funguje však zpravidla pouze vůči ekonomicky a sociálně nesoudržným nebo nesourodým protivníkům, kteří vykazují nízký stupeň politického odporu proti vnějším vlivům a jsou tudíž i vojensky oslabeni (armáda nemá jednotnou vůli k odporu).** Silný, vnitřně homogenní a odolný protivník s jednotnou a výkonnou armádou může hybridním útokům úspěšně vzdorovat. Důkazem je vývoj v Rusku, které bylo v 90. letech už zdánlivě na lopatkách a jen krok od občanské války, přesto se dokázalo masivní hybridní ofenzivě ubránit a dokonce získat zpět část mezinárodních pozic, které mělo v dobách SSSR.

Ruská operace na Krymu byla téměř ukázkovým příkladem „hybridní obrany“. A i když se v ní ruská strana dopustila některých dosti závažných taktických chyb (které ji „prošly“ zejména díky tomu, že ani ukrajinské vedení, ani jeho západní poradci s ruskou „protioperací“ nepočítali), v konečném důsledku dosáhla svého cíle. Stejně tak zapojení pravidelných jednotek ruské armády do odrážení útoků ukrajinské armády na Donbase a v Luhansku ukázalo, že když „hybridně napadený“ protivník se silnou armádou dojde k názoru, že už toho má dost a odpoví vojensky, končí veškeré hrátky.

Moskevské vedení přitom asi překvapivě pro české i evropské politické pseudoelity nedělalo nic, co by vybočovalo ze standardního „arzenálu“ mezinárodní politiky mocností. Akce tajných služeb, diplomatický i ekonomický tlak, propaganda, činnost nestátních sil a „poradců“, útoky hackerů, vyslání neoznačených vojáků i vliv spřátelených politiků, to vše už tu nejednou bylo, jenom se tomu neříkalo „hybridní válka“.

Úspěšné vedení hybridní války proti evropským zemím včetně ČR je možné především díky neschopnosti tzv. „politických elit“ evropských zemí vytvořit sjednocené sociální, ekonomické a politické prostředí na národních úrovních, v němž jsou případné projevy nespokojenosti a přirozená velikost nespokojených skupin natolik marginální, že nejsou schopny ohrozit stabilitu politického systému.

Především toho by si měly být vědomy ty politické síly v ČR, které usilují o změnu tohoto stavu. Úspěchu mohou dosáhnout pouze tehdy, budou-li jednotné a dokáží v tomto smyslu oslovit voliče.

Převzato se svolením autora z jeho **osobní stránky** na Facebooku.

Poznámka: Titulek a ilustrační foto je dílem redakce DP, nikoli autora článku.